

รายงานความก้าวหน้าโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
ตุลาคม ๒๕๖๐ – กันยายน ๒๕๖๑

๑. ความเป็นมา/พระราชดำริ

การใช้เทคโนโลยีการเกษตรหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาการเกษตรที่จะช่วยเพิ่มผลผลิตและสร้างแรงจูงใจในการกระตุ้นเศรษฐกิจการผลิตภาคการเกษตรโดยจำเป็นต้องมีการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างองค์กรวิจัยและพัฒนาภาคการเกษตรที่เป็นแหล่งบริการความรู้เฉพาะด้านกับเกษตรกรเป้าหมายที่จะต้องนำความรู้ วิทยาการใหม่ และการบริการทางวิชาการโดยอาศัยช่องทาง (Channel) ต่างๆ ที่สามารถให้บริการตรงความต้องการและทันต่อเหตุการณ์การจัดตั้งคลินิกเกษตรเคลื่อนที่เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถทำให้การบริการทางวิชาการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีบรรลุผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังเร็วขึ้นซึ่งการดำเนินงานในรูปแบบนี้จะเป็นการบูรณาการนักวิชาการแต่ละสาขาทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง พัฒนาที่ดิน ฯ ลฯ โดยอาศัยเครื่องมืออุปกรณ์เข้าช่วยในการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถเคลื่อนที่เข้าไปได้ทุกจุด สร้างแรงดึงดูดใจจากเกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่เป้าหมาย เป็นการกระตุ้นเกษตรกรให้เกิดการตื่นตัว และยอมรับนวัตกรรมใหม่ๆ ได้เป็นอย่างดีแก้ไขปัญหาด้านบัญชีแก่เกษตรกรอย่างรวดเร็ว อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร และชุมชน

เนื่องในวโรกาสอันเป็นมิ่งมหามงคลที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารทรงมีพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ขอพระราชทานุญาตจัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ที่ราบบังคมทูลถวาย และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงรับโครงการดังกล่าวไว้ในพระราชานุเคราะห์ และทรงพระราชทานพระราชานุญาตอัญเชิญพระนามาภิไธยย่อไว้ในเครื่องหมายตราสัญลักษณ์โครงการ

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการกำหนดแผนการจัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ โดยให้ทุกจังหวัดจัดงาน ปีละ ๔ ครั้ง (ไตรมาสละ ๑ ครั้ง) และให้มีการติดตามการให้บริการต่อเนื่อง (Follow up) กับเกษตรกรที่ได้เข้ารับบริการจากคลินิกต่างๆ เน้นเกษตรกรรายที่มีปัญหาชัดเจน และสำคัญ

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๑. เพื่อให้บริการแก่เกษตรกรในการแก้ปัญหาด้านการผลิตทางการเกษตรได้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์

๒. เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริม และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในการพัฒนาฟื้นฟูเกษตรกรให้สามารถทำการผลิตทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมไปถึงการแก้ปัญหาร่วมกัน

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

๑. เพื่อให้งานวิจัยพัฒนา และงานบริการวิชาการ จัดการไร่นา สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพการผลิต ช่วยสนับสนุนกระบวนการบริการงานเทคโนโลยีที่มุ่งเน้นเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตของเกษตรกร ช่วยแก้ไขปัญหา อุปสรรคให้เกษตรกรได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

๒. เพื่อสร้างและพัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริม และศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล ในการรณรงค์ฟื้นฟูเกษตรกร และการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

จังหวัดพัทลุง (อ.ป่าบอน, อ.ศรีบรรพต, อ.ปากพะยูน และ อ.ควนขนุน)

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

จังหวัดพัทลุง (อ.ป่าบอน, อ.ศรีบรรพต, อ.ปากพะยูน และ อ.ควนขนุน)

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

กรมส่งเสริมการเกษตร

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘

๕.๒.๒ หน่วยงานร่วมดำเนินการ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๖. งบประมาณที่ได้รับ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ปี ๒๕๖๑ ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ งบอื่นๆ (ระบุ)

-

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑. กิจกรรมศึกษา/ทดสอบ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง ร่วมปฏิบัติงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ตามแผนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยออกให้บริการวิชาการด้านพืชและร่วมจัดนิทรรศการ ตั้งแต่ เดือน ตุลาคม ๒๕๖๐ – กันยายน ๒๕๖๑ (รอบ ๑๒ เดือน) ซึ่งมีเกษตรกรเข้ารับบริการในคลินิกพืช (คลินิกเกษตร ๐๒) จำนวน ๒๓๖ ราย และได้มีการติดตามให้บริการแก้ไขปัญหาในพื้นที่เกษตรกร (คลินิกเกษตร ๐๕) จำนวน ๖๐ ราย (ตารางที่ ๑) โดยการให้คำแนะนำ วิเคราะห์ วินิจฉัยโรคแมลง และศัตรูพืช และให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาพืชผักพืชไร่ ไม้ผล และพืชอื่นๆ รวมทั้งแจกเอกสารคำแนะนำ เมล็ดพันธุ์พืช แก่เกษตรกรผู้ที่เข้ามาใช้บริการสำหรับเกษตรกรที่มีปัญหาต้องแก้ไขอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่เข้าไปติดตามในพื้นที่ โดยแนะนำให้ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อป้องกันโรคและแมลงในพืชนั้นๆ (ตารางที่ ๒) ตลอดจนเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่เกษตรกร เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางพัฒนาต่อไป

ตารางที่ ๑ การให้บริการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จังหวัดพัทลุง (ต.ค.๖๐ – ก.ย. ๖๑)

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	สถานที่ดำเนินการ	เกษตรกร เข้ารับบริการ (คลินิก ๐๒)	ติดตาม ต่อเนื่อง (คลินิก ๐๕)
๑	๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐	ตลาดประชารัฐ อ.ป่าบอน จ.พัทลุง	๖๕	๑๙
๒	๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	โรงเรียนศรีบรรพตพิทย อ.ศรีบรรพต จ.พัทลุง	๖๐	๑๖
๓	๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑	ศพก.บ้านโหนดหมู่ อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง	๕๓	๑๑
๔	๓ สิงหาคม ๒๕๖๑	โรงเรียนควนขนุน อ.ควนขนุน จ.พัทลุง	๕๘	๑๔
รวม			๒๓๖	๖๐

ตารางที่ ๒ ปัญหาและคำแนะนำในการติดตามให้บริการในพื้นที่เกษตรกร

ชนิดพืช	ปัญหา	คำแนะนำ / แนวทางแก้ปัญหา
พริก	เพลี้ยไฟ ดูดกินน้ำเลี้ยงของพืช เช่น ยอด ใบอ่อน และตาดอกทำให้พริก ใบหยิก	๑.หากพบเพลี้ยไฟ ๑๐ ตัวขึ้นไป ให้เพิ่ม ความชื้นโดยการให้น้ำ ๒.ใช้น้ำส้มควันไม้ ๑ ลิตร/น้ำ ๒๐๐ ลิตร ฉีด พ่นทุก ๓ วัน จนกระทั่งออกดอกสมบูรณ์ จึง ค่อยหยุดการฉีดพ่น ๓.หากระบาดรุนแรง ฉีดพ่น ด้วยสารกำจัด แมลง เช่น คาร์บาริล อิมิดาคลอพริด เป็นต้น
	ไรขาว	๑.ถ้าพบการระบาดให้พ่นกำมะถัน ๘๐ % WP อัตรา ๖๐-๘๐ กรัม/ น้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโปร นิล (แอสเซนต์ ๕ % SC) อัตรา ๑๐-๒๐ มล/ น้ำ ๒๐ ลิตร
	แมลงวันผลไม้ ทำลายผลพริก	๑.รักษาความสะอาดในแปลง เก็บผลที่ถูก แมลงวันพริกทำลาย หรือเน่า เผาหรือฝังกลบ ๒.ถ้าพบแมลงวันผลไม้ทำลาย ๕% ให้พ่นน้ำมัน ปิโตรเลียมออย ๖๗ % EC อัตรา ๖๐ มล./น้ำ ๒๐ ลิตร

มะเขือ	หนอนเจาะผลมะเขือ เพลี้ยแป้ง	๑.หมั่นตรวจแปลง เก็บยอดและผลที่ถูกทำลายทิ้ง ๒.ถ้าตรวจพบยอดเหี่ยว ๓ – ๕% หรือผลอ่อนถูกทำลาย ๕-๑๐ % ให้ใช้เบตาไซฟูลทริน (โปลิเทค ๐๒๕ อีซี ๒.๕% EC) อัตรา ๘๐ กรัม / น้ำ ๒๐ ลิตร ๑.ถ้าระบายน้อยให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายไปเผาหรือฝัง ๒.ใช้น้ำพ่น ๓.ถ้าพบระบาดให้ใช้ไทอะมีโทแซม อัตรา ๕ กรัม/น้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่น
กล้วย	กล้วยตายพราย	๑.ทำลายต้นกล้วยที่เป็นโรค ๒.ทำความสะอาดเครื่องมือ ๓.ห้ามขุดหน่อกล้วยที่เป็นโรคไปปลูก ๔.เมื่อขุดต้นที่เป็นโรคทิ้งแล้ว ควรใส่ปูนขาว ๑-๒ กก./หลุม ๕.ก่อนปลูกควรแช่หน่อพันธุ์ด้วย คาร์เบนดาซิม
พืชผักสวนครัว	หนอนกัดกินใบ	หากพบหนอนให้ใช้มือบีบทำลาย หรือใช้สารสกัดจากสะเดาฉีดพ่น
ตะไคร้	หนอนกัดกินต้น	๑.รักษาแปลงปลูกให้สะอาด ๒.ฉีดพ่นด้วยสารสกัดสมุนไพร (สะเดา ตะไคร้หอม ข่า) ใส่ตัวเต็มไว ๓.ใช้สารเคมีแลมบ์ด้าไซฮาโลทริน อัตรา ๑๐ มล./น้ำ ๒๐ ลิตร
ปาล์มน้ำมัน	ขาดธาตุโบรอน ใบมีลักษณะใบหย่นเป็นคลื่น การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน	๑.แนะนำให้ใช้โบรอนอัตรา ๘๐กรัม/ต้น/ปี ๑.แนะนำให้ใส่ปุ๋ย ๒๑-๐-๐,๐-๐-๖๐,๐-๓-๐, กลีเซอรไรค์,โบเรท ใส่ ๒-๓ ครั้ง/ปี (ตามเอกสารแนะนำ)
สับปะรด	สับปะรดโรคเหี่ยว	๑.โดยทำแปลงให้สะอาดปราศจากวัชพืชสำรวจและวางเหยื่อกำจัดมด และเพลี้ยแป้ง ซึ่ง

		เป็นพาหะกระจายโรค กำจัดต้นที่เป็นโรคออกจากแปลง เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดสู่ต้นอื่นๆ กรณีต้นระบาดที่แปลงให้เพิ่มการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ฉีดพ่นทางใบ ประมาณ ๓-๕ ครั้ง และห้ามเอาหน่อไปทำพันธุ์
สละ	หนอนทรายกัดกินรากสละ	ใช้สารชีวภัณฑ์ไส้เดือนฝอย อัตรา ๑ ถุงเพาะ/น้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่น
มะพร้าว	แมลงค้ำหนามกัดกินใบ	แนะนำให้ปล่อยแตนเบียน
ถั่วฝักยาว	เพลี้ยอ่อนค้ำคูดักกินน้ำเลี้ยงดอกและฝักอ่อน	๑.ถ้าพบการระบาดใช้แลมเบิร์ต้าไซฮาโลทริน อัตรา ๑๐ มล./น้ำ ๒๐ ลิตร

๗.๒ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๗.๒.๑ แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

-

๗.๒.๒ การฝึกอบรม

-

๗.๒.๓ การเป็นวิทยากร

-

๗.๒.๔ การผลิตสื่อ/สื่อดิจิทัล

-

๗.๒.๕ การจัดนิทรรศการ

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ ตลาดประชารัฐ อ.ป่าบอน จ.พัทลุง

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ณ โรงเรียนศรีบรรพตพิทยฯ อ.ศรีบรรพต จ.พัทลุง

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ศพก.บ้านโหนดหมู่ อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ โรงเรียนควนขนุน อ.ควนขนุน จ.พัทลุง

๗.๓ กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

-

๗.๔ การประสานงาน ติดตามและรายงาน

- ติดตามต่อเนื่องคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ๐๕ จำนวน ๔๖ ราย

๘. ผลสำเร็จ/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

- เกษตรกรที่เข้ารับบริการ ได้รับคำแนะนำทางวิชาการและนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้และพัฒนาอาชีพของตนเองให้ดีขึ้น

- เกษตรกรที่เข้ารับบริการได้รับคำแนะนำทางวิชาการแล้วได้รับการติดตามอย่างต่อเนื่อง มีความรู้และทักษะ ในการปลูกและปฏิบัติดูแลรักษา พืชผักไม้ผล พืชไร่ และพืชอื่นๆ

๙. ปัญหา/อุปสรรค

- เกษตรกรที่มารับการบริการส่วนใหญ่ไม่ได้เตรียมตัวอย่างพืชมาด้วย ทำให้ข้อมูลที่ได้รับไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

๑๐. ภาคผนวก-รูปภาพโครงการ/กิจกรรมโครงการ

ภาพกิจกรรมการออกหน่วยคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ๐๒

ภาพกิจกรรมการออกหน่วยคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ๐๕

รายงานความก้าวหน้าโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง

ตุลาคม ๒๕๖๐ – กันยายน ๒๕๖๑

๑. ความเป็นมา/พระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนัง ณ สถานีสูบน้ำบ้านโคกกุแว ตำบลพร่อนและสถานีสูบน้ำตอหลัง ตำบลไพรวัน อำเภอดำรงวิทยารัษฎา เมื่อวันที่ ๙ และ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ สรุปความได้ว่างานที่จะต้องดำเนินการมีอยู่ ๒ ส่วนคือ

งานด้านชลประทาน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการแก้ปัญหา ทั้งนี้ ควรมีการพิจารณาว่าโครงการและก่อสร้าง ประตุระบายน้ำในแม่น้ำปากพนัง ณ จุดห่างจากอำเภอบางขันไปทางทิศใต้ประมาณ ๓-๕ กิโลเมตร อย่าง เร่งด่วน เพื่อป้องกันน้ำเค็มบุกรุกและเก็บกักน้ำดิบสำหรับใช้ผลิตประปาของอำเภอบางขัน พร้อมทั้งก่อสร้าง ระบบระบายน้ำออกจากพื้นที่น้ำท่วมลงทะเลให้เร็วที่สุด

งานด้านกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือราษฎรในการประกอบอาชีพและพัฒนาความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ควร ให้เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งฝ่ายทหารช่วยกันพัฒนาให้เกิดผลควบคู่ไปกับการพัฒนาด้าน แหล่งน้ำ

พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีแหล่งต้นน้ำคือ ทิวเขา นครศรีธรรมราช เกือบขนานกับชายฝั่งทะเล โดยมีลักษณะภูมิประเทศ ๓ แบบ คือ ตอนบนของลุ่มน้ำ เป็นที่ ลาดชันมากตอนกลาง เป็น ที่ลุ่มต่ำท้องกระทะ มีสภาพเป็นป่าพรุกว้างใหญ่ ตอนล่าง เป็น ที่ราบลุ่มต่ำสู่ ชายฝั่ง มีแม่น้ำปากพนังเป็นแม่น้ำสายหลัก ยาวประมาณ ๑๕๖ กิโลเมตรไหลผ่านกลางพื้นที่ ครอบคลุมพื้นที่ ๑๐ อำเภอ ของ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ อำเภอบางขัน อำเภอชะอวด อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอเชียร ใหญ่ อำเภอหัวไทร อำเภอจุฬาภรณ์ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอพระพรหม อำเภอเมืองและอำเภอลานสกา ๒ อำเภอ ของ จังหวัดพัทลุง ได้แก่ อำเภอบางขัน และอำเภอบางละมุง ๑ อำเภอ ของ จังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภอระ โนดรวม ๗๖ ตำบล ๕๔๙ หมู่บ้าน ประชากร ๕๔๔,๙๑๘ คน พื้นที่ประมาณ ๓,๑๐๐ ตารางกิโลเมตรหรือ ประมาณ ๑,๙๓๗,๕๐๐ ไร่ ในจำนวนนี้มีพื้นที่มากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ ไร่

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ภาคเกษตรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ ได้เริ่มดำเนินการไปพร้อมกับการก่อสร้างระบบชลประทานมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ เพื่อ ยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน ปรับระบบการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อม ความต้องการของตลาด และมีการกระจายการผลิตในระดับไร่นามากยิ่งขึ้น อนุรักษ์ฟื้นฟูป่า ธรรมชาติที่เหลือ และป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษจากกิจกรรมทางการเกษตร พร้อมทั้งเสริมสร้างความเข้าใจ ความ ร่วมมือของราษฎร องค์กรประชาชน และองค์กรอิสระ ซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมายังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่าง ทำขาดการบูรณาการ และความร่วมมือจากภาควิชาการ โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน ผู้นำ ชุมชน ภาคประชาชน พร้อมทั้งขาดความชัดเจนในการสร้างเครื่องมือการทำงาน และกลไกความร่วมมือในการ พัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ภาคเกษตร

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการบูรณาการ กลไกความร่วมมือ เครือข่าย และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานการ พัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ภาคเกษตรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งสามารถขยายผลสำเร็จของการดำเนินงานการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ภาคเกษตรไปสู่พื้นที่อื่นๆ

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๑ เพื่อเก็บกักน้ำจืดไว้ใช้ในลำน้ำปากพนังและลำน้ำสาขา รวมทั้งป้องกันการรุกรานของน้ำเค็มเข้าไปในพื้นที่เกษตรกรรม

๒ เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการโครงการด้านต่าง ๆ และติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน

๓ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ประสิทธิภาพของมาตรการแก้ไขผลกระทบและนำไปสู่การปรับปรุงมาตรการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และวางแผนในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๔ เพื่อยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของราษฎร

๕ เพื่อพัฒนาการประกอบอาชีพและผลผลิตการเกษตรอย่างครบวงจร

๖ เพื่อกำจัดวัชพืชผักตบชวาให้อยู่ในวงจำกัดที่สามารถควบคุมปริมาณได้

๗ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำในคลองธรรมชาติสายต่าง ๆ

๘ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลในระบบยั่งยืนสู่เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๙ เพื่อเผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานราชการและประชาชนรวมทั้งเป็นสื่อกลางประสานข้อคิดเห็น ทศนคติ ท่าทีของประชาชนในพื้นที่โครงการฯ

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

๑ เพื่อพัฒนาการผลิตพืช เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยเน้นการพัฒนาการปลูกพืช ๙ พืช เป็นหลัก

๒ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชเศรษฐกิจ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการซ่อมบำรุงรักษา และการใช้งานเครื่องจักรกลการเกษตร

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

หมู่ที่ ๖ ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

หมู่ที่ ๖ ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๖. งบประมาณที่ได้รับ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ปี ๒๕๖๑ ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ งบอื่นๆ (ระบุ)

-

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑. กิจกรรมศึกษา/ทดสอบ

- ศึกษาทดสอบ โดยการนำสารชีวภัณฑ์ ไล่เดือนฝอย ไปใช้ในการกำจัดแมลงศัตรูพืช

๗.๒ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๗.๒.๑ แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

กิจกรรมการพัฒนาการผลิตพืชเพื่อเพิ่มรายได้ ดำเนินการปลูกพืชผสมผสาน ๙ พืชรอบ ๆ

บริเวณบ้าน

- พืชรายได้ (ปลูกเพื่อจำหน่าย ปลูกหลายอย่าง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน)
- พืชอาหาร (ปลูกรอบ ๆ บริเวณบ้านโดยไม่ซื้อ เหลือแจก ส่วนใหญ่จะเป็นพวกผักต่าง ๆ)
- พืชสมุนไพรเพื่อสุขภาพ (ปลูกไว้เพื่อดูแลสุขภาพเบื้องต้น)
- พืชสมุนไพรกำจัดศัตรูพืช (แทนการใช้สารเคมี)
- พืชอนุรักษ์ดินและน้ำ (ปลูกเพื่อฟื้นฟูดินและรักษาน้ำ)
- พืชอาหารสัตว์ (ปลูกไว้เป็นอาหารของสัตว์ ปลูกบริเวณบ้าน)
- พืชใช้สอย (ปลูกไว้ทำบ้าน หนา ใช้เป็นค้ำปลูกพืช)
- พืชพลังงาน (ปลูกเพื่อไว้พึ่งตนเองด้านพลังงานในอนาคต)
- พืชอนุรักษ์พันธุกรรมท้องถิ่น (ปลูกเพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลานได้ศึกษาและเรียนรู้)

ผลการดำเนินงาน

๑. ได้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ ราย

๑.๑ นายพิชิตพล ไชยเพชร ๑๐ ม.๖ ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง

๑.๒ นายณรงค์ เรืองเพชร ๑๐๓ ม.๖ ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง

๑.๓ นายจรัส หนูคง ๓ ม.๖ ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง

๑.๔ นายพิทักษ์พันธ์ ไชยเพชร ๒๐๕ ม.๖ ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง

๑.๕ นางมยุรี เรืองเพชร ๑๙๓ ม.๖ ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง

๑.๖ นางมานะ แก้วเมือง ๓๘๒ ม.๖ ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง

๑.๗ นางอภิญญา ชูเมือง ๑๑๓ ม.๖ ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง

๑.๘ นางสุภาวรรณ ชูดำ ๘๗ ม.๖ ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง

๑.๙ นางสมศรี พุนดำ ๓๖ ม.๖ ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง

๑.๑๐ นางถนอม แก้วขาว ๑๗๖ ม.๖ ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง

๒. สำรวจความต้องการของเกษตรกร

- เกษตรกรมีความต้องการ เมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ยคอก ปุ๋ยเคมี สารกำจัดโรคพืชและแมลงศัตรูพืช

๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี สารชีวภัณฑ์ (ไส้เดือนฝอย)

๔. จัดทำแปลงศึกษาทดสอบ/แปลงสาธิต พืชรายได้

- ศึกษาทดสอบการใช้ไส้เดือนฝอยกำจัดแมลงศัตรูในถั่วฝักยาว

อุปกรณ์ที่ใช้

- เมล็ดพันธุ์
- ปุ๋ยขาว
- ปุ๋ยคอก
- ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕
- ชีวภัณฑ์ไส้เดือนฝอย
- ฮอร์โมนพืช (ฟักทอง, ขนุน, มะละกอ)

วิธีปฏิบัติศึกษาทดสอบ

วิธีการ	วิธีปรับใช้	วิธีเกษตรกร
พันธุ์	ระยะยา	ระยะยา
การเตรียมดิน - ไถดิน - ใส่ปุ๋ยขาว	- ไถดิน ๑-๒ ครั้ง ตากดินไว้ ๑-๒ สัปดาห์ - ใส่ปุ๋ยขาวอัตรา ๓๐๐ กก./ไร่ ทั้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์	- ไถดิน ๑-๒ ครั้ง ตากดินไว้ ๑-๒ สัปดาห์
วิธีการปลูก - ระยะปลูก	- ระยะระหว่างต้น ๕๐ ซม. - ระยะระหว่างแถว ๗๕ ซม. - จำนวน ๓ ต้น/หลุม	- ระยะระหว่างต้น ๕๐ ซม. - ระยะระหว่างแถว ๗๕ ซม. - จำนวน ๓ ต้น/หลุม
การดูแลรักษา - การใส่ปุ๋ยคอก - การใส่ปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๑ ระยะที่ ๒-๓ ระยะเก็บเกี่ยว	- ใส่มูลไก่ อัตรา ๕๐๐ กรัม/หลุม - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑ ช้อน โต๊ะ/หลุม (หลังปลูก ๑๕ วัน) - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ๑ ช้อนโต๊ะ/ หลุม ทุกๆ ๕ วัน - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑ ช้อน โต๊ะ/หลุม และฉีดพ่นฮอร์โมนพืชทุกๆ ๗ วัน	- ใส่มูลไก่ อัตรา ๕๐๐ กรัม/หลุม - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑ ช้อน โต๊ะ/หลุม (หลังปลูก ๑๕ วัน) - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ๑ ช้อนโต๊ะ/ หลุม ทุกๆ ๕ วัน - ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑ ช้อน โต๊ะ/หลุม และฉีดพ่นฮอร์โมนพืชทุกๆ ๗ วัน
การป้องกันกำจัดโรค - ป้องกันหนอนเจาะฝัก	- ฉีดพ่นไส้เดือนฝอยอัตรา ๑ ถุงเพาะ/น้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นทุกๆ ๗ วัน	-

ตารางผลผลิตดีและผลผลิตตกเกรด (กก./ไร่)

ผลผลิตดี (กก./ไร่)			ผลผลิตตกเกรด (กก./ไร่)		
ปรับใช้	เกษตรกร	ผลต่าง	ปรับใช้	เกษตรกร	ผลต่าง (กก.)
๒,๙๔๔	๒,๖๑๗.๖	๓๒๖.๔	๒๙๙	๓๗๗	๗๘

การนำไปใช้ประโยชน์

๑. เกษตรกรมีทางเลือก วิธีการผลิตถั่วฝักยาวแบบผสมผสาน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ เช่น การใช้ปูนขาว ใช้ฮอร์โมน ใช้ชีวภัณฑ์ไส้เดือนฝอย เพื่อป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชที่เพิ่มขึ้นแทนการใช้สารเคมีเพียงอย่างเดียว
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สามารถบอกต่อ และถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรรายอื่นๆต่อไป

๗.๒.๒ การฝึกอบรม

- ฝึกอบรมเกษตรกร หลักสูตร “การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช”

วันที่ 29 มิถุนายน 2561 ณ อาคารเอนกประสงค์ ม.6 ต.ลานข่อย อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 50 ราย เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้น จำนวน 50 ราย

๗.๒.๓ การเป็นวิทยากร

-

๗.๒.๔ การผลิตสื่อ/โสตทัศนูปกรณ์

-

๗.๒.๕ การจัดนิทรรศการ

-

๗.๓ กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

-

๗.๔ การประสานงาน ติดตามและรายงานผล

- ติดตามเก็บข้อมูลการผลิตพืช

๘ ผลสำเร็จ/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

-

๙ ปัญหา/อุปสรรค

-

๑๐. ภาคผนวก-รูปภาพโครงการ/กิจกรรมโครงการ

ฝึกอบรมเกษตรกร
หลักสูตร “การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช”

รายงานความก้าวหน้าโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
ตุลาคม ๒๕๖๐ – กันยายน ๒๕๖๑

๑. ความเป็นมาของโครงการ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถฯ ทรงเสด็จมาเยี่ยมราษฎร บ้านห้วยป่าเขียว ตำบลทะเลน้อย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓ ได้ทรงทราบถึงความยากจนของราษฎรจังหวัดพัทลุง จึงมีพระราชเสาวนีย์ให้หาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อจัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่างโดยยึดหลักเกณฑ์เดียวกันกับโครงการฟาร์มตัวอย่างจังหวัดนราธิวาสซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุงสมัยนั้น นายไพศาล แก้วผสม หาสถานที่ได้ที่สาธารณะประโยชน์ทุ่งครองชีพ ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง มีเนื้อที่ ๒๕๔ ไร่ ๓ งาน ๑๒ ตารางวา โดยประชาชนผู้จับจองที่ดินเดิมได้บริจาคที่ดินรวมกว้างประมาณ ๑,๐๐๐ เมตรยาวประมาณ ๔,๒๐๐ เมตรเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวจากทิศตะวันตกเฉียงไปยังทิศตะวันออกเฉียงเหนือ หัวแปลงมีความสูงจากระดับน้ำทะเล ๑๐.๑๔๕ เมตรสูงกว่าท้ายแปลง ๕.๒๗๖ เมตร

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ จังหวัดพัทลุงได้เริ่มการดำเนินการก่อสร้างฟาร์ม เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๕ เสร็จการก่อสร้างเข้าทำการเกษตรเมื่อเดือน ธันวาคม ๒๕๔๕

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถฯ ได้ทรงเสด็จมาเยือนฟาร์มตัวอย่างฯ จังหวัดพัทลุง ๒ ครั้ง คือ
ครั้งแรก เมื่อเดือน กันยายน ๒๕๔๖
ครั้งที่สอง เมื่อเดือน ตุลาคม ๒๕๔๘

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง ได้เข้าร่วมดำเนินการใน ๒ กิจกรรม คือ กิจกรรมด้านการผลิตเห็ด และกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๑. เพื่อจ้างแรงงานในท้องถิ่นให้ราษฎรมีรายได้จากการปฏิบัติงานและฝึกอาชีพในฟาร์มสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

๒. เป็นแหล่งผลิตอาหารและขยายผลสู่การค้าโดยไม่เน้นผลกำไรให้ราษฎรพึ่งตนเองได้

๓. เป็นสถานที่เรียนรู้แก่ประชาชนในพื้นที่โดยการสร้างกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by doing) โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่นให้มากที่สุด

๔. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์และพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต่อไป

๓.๓ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

๑. เป็นแหล่งจ้างแรงงานสำหรับเกษตรกรในพื้นที่
๒. เป็นแหล่งเรียนรู้และปฏิบัติงานการเกษตร
๓. เป็นแหล่งอาหารของจังหวัดพัทลุง

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

หมู่ที่ ๑, ๘, ๑๐ บ้านครองชีพตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

หมู่ที่ ๑, ๘, ๑๐ บ้านครองชีพตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ สำนักพระราชวัง

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๖. งบประมาณที่ได้รับ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ปี ๒๕๖๑ ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ งบอื่นๆ (ระบุ)

-

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑. กิจกรรมศึกษา/ทดสอบ

-

๗.๒ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๗.๒.๑ แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

- พัฒนาการเพาะเห็ด ให้มีคุณภาพดีขึ้น จำนวน ๒ โรงเรือน

ตารางที่ ๑ ผลผลิตก่อนเชื้อเห็ด (ก้อน)

เห็ด	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	รวม
เห็ดนางฟ้า	๑,๒๘๐	๑,๓๗๐	๑,๕๙๐	๘๒๐	๘๐๐	๕๐๐	๑,๐๕๐	๑,๒๘๐	๔๕๐	๕๘๐	๑,๕๐๐	๑,๐๐๐	๑๒,๒๒๐
เห็ดแครง	๓๖๐	๒๔๐	-	๒๕๐	-	-	๔๘๐	๔๙๐	-	๑๓๗๐	๓๖๐	-	๓,๕๕๐
เห็ดหูหนู	-	-	-	-	๒๕๐	-	๒๙๐	-	-	๓๐๐	-	-	๘๔๐
เห็ดขอนดำ	-	-	-	-	๕๐๐	-	๔๘๐	-	-	๘๔๐	-	-	๑,๘๒๐
เห็ดฮังการี	-	-	๖๓๐	-	-	๔๕๐	-	-	๖๒๐	๓๓๐	-	๑๕๐	๒,๑๘๐
เห็ดเป่าฮื้อ	-	๔๐๐	-	-	-	-	๒๐๐	-	๓๐๐	-	๕๐๐	-	๑,๔๐๐
เห็ดยานางิ	-	๑๔๐	-	-	-	-	-	๔๐๐	๑๔๐	-	๕๐๐	-	๑,๑๘๐

ตารางที่ ๒ ผลผลิตดอกเห็ด (กก.)

เห็ด	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	รวม
เห็ดนางฟ้า	๙๑.๒	๗๐.๑	๘๙.๑	๓๖.๕	๒๑.๙	๔๓.๕	๗๕.๓๕	๗๓.๕	๔๔.๙	๖๑	๕๒.๑	๖๖.๒	๗๒๕.๓๕
เห็ดฮังการี	๕๒.๕	๔๓.๕	๙.๕	๑๙.๗	๔๓	๑๘.๑	๔๕.๖๕	๔๒.๓๕	๑๖.๕	๑๐.๒	๗๐.๖	๒๗.๔	๓๗๒
เห็ดขอนดำ	๖.๗	๔.๖	๑.๒	๐.๒๕	-	-	๑๒.๒๕	-	๒๓.๘	๑๗.๔	๑.๑	๑๔.๖	๘๑.๙
เห็ดเป่าฮื้อ	๑๑.๑	๗.๙	๑.๖	๑๕	๒๓.๕	๖.๔	๗.๙	๕.๔	๑๑.๓๕	๕.๕	๑๘.๔	๖.๒	๑๒๐.๒๕
เห็ดยานางิ	๗	๒๐.๘๕	๑๖.๒	๑๓.๒	๘.๒๕	๓.๔๔	๔.๘	๑๓.๔	๓.๖	๓.๑๕	๓.๖๕	๑๓.๑๕	๑๑๐.๖๙
เห็ดแครง	๔๓.๒	-	๑๔.๘	๑๘.๓	-	-	-	๑๔.๓	๓.๘	-	๑๓	๒๑.๓	๑๒๘.๗
เห็ดหูหนู	๒๐.๔	๑๕.๕	๔.๕	-	-	-	๑๒.๒	๒๔.๓	๓๔.๑	๓๔	๘.๘	๐.๓	๑๕๔.๑

๗.๒.๒ การฝึกอบรม

- ฝึกอบรมเกษตรกร หลักสูตร “การผลิตพืชเศรษฐกิจ (การเพาะเห็ด)” วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ อ.บางแก้ว จ.พัทลุง เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๔๗ ราย เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้น จำนวน ๔๗ ราย

๗.๒.๓ การเป็นวิทยากร

-

๗.๒.๔ การผลิตสื่อ/โสตทัศนูปกรณ์

-

๗.๒.๕ การจัดนิทรรศการ

-

๗.๓ กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

-

๗.๔ การประสานงาน ติดตามและรายงาน

- ติดตามผลการดำเนินงานพร้อมให้คำแนะนำดูแลรักษา

๘. ผลสำเร็จ/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๘.๑ กิจกรรมการเพาะเห็ด

เกษตรกรที่เป็นเครือข่ายการเพาะเห็ด และเกษตรกรที่มาศึกษาดูงานได้รับความรู้ ความชำนาญ และมีทักษะเรื่องการผลิตในโรงเรือน และสามารถนำไปปฏิบัติได้

๘.๒ กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี

เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้นและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๙. ปัญหา/อุปสรรค

-

10. ภาคผนวก-รูปภาพโครงการ/กิจกรรมโครงการ

ภาพกิจกรรมการเพาะเห็ด
ฝึกอบรมหลักสูตร “การผลิตพืชเศรษฐกิจ (การเพาะเห็ด)”

รายงานความก้าวหน้าโครงการศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
ตุลาคม ๒๕๖๐ – กันยายน ๒๕๖๑

๑. ความเป็นมา

โอกาสพิเศษที่กรมวิชาการเกษตร ครบรอบ ๓๖ ปี แห่งการสถาปนาในปี ๒๕๕๒ นายสมชาย ชาญณรงค์กุล อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้มีนโยบายให้มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ขึ้นทั่วประเทศ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติฯ และเผยแพร่ผลงานสู่ประชาชน นายไพโรจน์ สุวรรณจินดา ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ ได้มอบหมายให้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จัดทำศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่พัทลุง เพื่อเป็นตัวแทนในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

๒. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

-

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- ๑ เพื่อเผยแพร่หลักการเกษตรตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่
- ๒ เพื่อเป็นศูนย์ต้นแบบที่นำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรมาใช้ในการผลิต
- ๓ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ปรัชญา และการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง
- ๔ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

โดยเป้าหมายการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ คือ ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร ๙๐ ราย

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง จังหวัดพัทลุง

๖. งบประมาณที่ได้รับ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ปี ๒๕๖๑ ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ งบอื่นๆ (ระบุ)

-

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑. กิจกรรมศึกษา/ทดสอบ

-

๗.๒ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๗.๒.๑ แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

๑.ระบบการปลูกพืชพื้นที่นา ๖ ไร่

แปลงสาธิตการปลูกข้าว

- หว่านข้าวพันธุ์เล็บนกปัตตานี หว่านแบบน้ำตาม (๑ ส.ค.๖๐) อัตรา ๒๐ กก./ไร่ และหว่านปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา ๘๐๐ กก./ไร่

- ประสพภัยน้ำท่วมในช่วง วันที่ ๒๘-๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

- กำจัดพืชบริเวณคันนาและพื้นที่หลังน้ำลด

- ผลการปลูกข้าวพื้นที่ ๖ ไร่ ใช้พันธุ์ข้าวเล็บนกปัตตานี ปลูกวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ด้วยวิธีหว่านน้ำตาม เก็บเกี่ยวเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ได้ผลผลิตรวม ๑,๑๒๐ กิโลกรัม หรือเฉลี่ย ๑๘๗กิโลกรัม/ไร่

หมายเหตุ ผลผลิตน้อยเนื่องจากประสพภัยน้ำท่วมช่วงเดือน ๒๘-๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

รายการ	หน่วย	รวม ๖ ไร่	เฉลี่ย/ไร่
พันธุ์เล็บนกปัตตานี			
ผลผลิต	กิโลกรัม	๑,๑๒๐	๑๘๗
ต้นทุน	บาท	๑,๑๗๙๐	๑,๙๖๕
ราคา	บาท	๙.๑๐	๙.๑๐
รายได้	บาท	๑๑,๑๐๒	๑,๘๕๐
รายได้สุทธิ	บาท	๖๘๘	๑๑๕

พืชในระบบข้าวเป็นหลัก ปลูกถั่วเขียว ๖ ไร่ อยู่ระหว่างปฏิบัติดูแลรักษา ดำเนินการไถกลบถั่วเขียว โดยการไถ ๑ ครั้ง และไถแปร เพื่อทำให้ดินแตกละเอียดพอสมควรอีก ๒ ครั้ง ขณะที่ปักดำควรให้มีระดับน้ำ ๕ เซนติเมตร (๒๐ ก.ค. ๒๕๖๑) แล้วหว่านแหนแดงอัตรา ๒๐ กก./ไร่

๒. ระบบการปลูกพืชไร่/พืชสวน ๗ ไร่

แปลงสาธิตการปลูกพืชผสมผสาน

- การปลูกมะนาวในวงบ่อ (จำนวน ๓๐ บ่อ)

- ดำเนินการฟื้นฟูหลังน้ำลด กำจัดวัชพืชพร้อมตัดแต่งกิ่งและใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ๒ กก./ต้น และเพิ่มวัสดุปลูกดินร่วน ปุ๋ยหมัก

- การปลูกส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม (จำนวน ๒๕ ต้น)

- ดำเนินการฟื้นฟูหลังน้ำลด กำจัดวัชพืชพร้อมตัดแต่งกิ่งและใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ๒ กก./ต้น กำจัดวัชพืช และใส่ปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๐๐ กรัม/ต้น

- ปลูกซ่อมกล้วยน้ำว้าทดแทนต้นที่เสียหายจากน้ำท่วม

- การปลูกฝรั่งพันธุ์กิมจู (จำนวน ๑๐๐ ต้น)

- ดำเนินการฟื้นฟูหลังน้ำลด ตัดแต่งกิ่ง กำจัดวัชพืชพร้อมใส่ปุ๋ยคอก อัตรา ๓ กก./ต้น กำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ยหมัก จำนวน ๓ กิโลกรัม/ต้น และทำการห่อผลผลิต

- การปลูกพืชยกแคร่ จำนวน ๗ หลัง มีผักบุ้ง ผักกาดขาว ผักน้ำ ดาวเรือง บวบก ขมิ้นชัน และ หัวโพล
- การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ (จำนวน ๘ มั่ง)
- ดำเนินการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์

ชนิดผัก	เพาะ (กระบะ)	ปลูก (มั่ง)	ผลผลิต (กก.)
กรีนโอ๊ค	๒	๑	๒๕
เรดโอ๊ค	๒	๑	๒๕
ผักกาดขาว	๔	๑	๓๐
กวาดตุง	๘	๒	๗๘
ผักบุ้ง	๘	๒	๖๕

- การปลูกปาล์มน้ำมัน (จำนวน ๑๐๐ ต้น)
 - ฟื้นฟูหลังน้ำลดปลูกซ่อมต้นที่ตาย พร้อมปฏิบัติดูแลรักษา
- กิจกรรมการเพาะเห็ด (จำนวน ๑ โรง)
 - ดำเนินการผลิตก้อนเห็ดนางฟ้า จำนวน ๕๕๐ ก้อน กำลังให้ผลผลิต

ตารางผลผลิตกิจกรรมพืชผสมผสาน

ชื่อพืช	หน่วย	จำนวน	จำนวนน้ำหนัก (กก.)
กล้วยน้ำว้า	เครือ	๓๙	๓๔๓
กล้วยไข่	เครือ	๕	๒๕
มะพร้าวน้ำหอม	ลูก	๕๙๑	-
มะนาวแป้นพิจิตร	กิโลกรัม	-	๒๑๓
เห็ดนางฟ้า	ก้อน	๕๕๐	๔๔

๗.๒.๒ การฝึกอบรม

-

๗.๓ กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

ผลิตพันธุ์พืชผักสวนครัว

- พริกหัวเรือ ศก.๑๓ จำนวน ๔๕๐ ต้น
- ผักหวานบ้าน จำนวน ๑๕๐ ต้น
- บวบก จำนวน ๕๐ กระถาง
- ขมิ้นขาว จำนวน ๒๐ ต้น
- อัญชัน จำนวน ๑๕๐ ถูง
- ดาวเรือง จำนวน ๑,๐๕๐ ต้น
- มะเขือยาว จำนวน ๑๐๐ ต้น
- มะเขือเปราะ จำนวน ๑๐๐ ต้น
- มันขี้หนู จำนวน ๕๐ กระถาง
- กะเพรา จำนวน ๑๐ กระถาง
- โหระพา จำนวน ๑๐ กระถาง

๗.๔ การประสานงาน ติดตามและรายงาน

-

๘. ผลสำเร็จ/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

-

๙. ปัญหา/อุปสรรค

ปัญหาภัยธรรมชาติน้ำท่วมขังและน้ำทะเลหนุนในช่วงเดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม ๒๕๖๐
แนวทางแก้ไข ปลุกพืชหลักที่ทนทานต่อสภาพน้ำท่วมขัง

๑๐. ภาคผนวก-รูปภาพโครงการ/กิจกรรมโครงการ

นาข้าว

การเพาะเห็ด

การปลูกพืชผสมผสาน

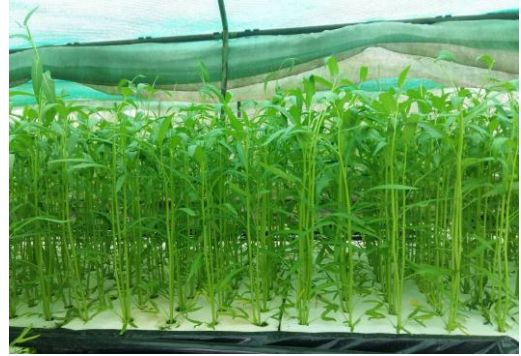
แหล่งน้ำ

มะนาวในวงบ่อ

ผักไฮโดรโปนิิกส์

ขมิ้นชัน

พืชค้าง (บวบ)

แปลงผักอินทรีย์

แปลงนาดำ

แปลงอัญชัน

อบรมเกษตรกร

กิจกรรมผลิตและขยายพันธุ์พืช

ปัญหาและอุปสรรค

คณะทำงาน

นางจิณณจาร์ หาญเศรษฐ์สุข
นางปัทมา พรหมสังคหะ
นางไพเราะ เทพทอง
นางช่ออน พรหมสังคหะ
นายสุชาติ ไชยพันธ์
นางสมใจ สระโน
นางธัญญา รอดสุด

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร
เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน
นักวิชาการเกษตร
นักวิชาการเกษตร
ช่างซ่อมบำรุง ระดับ ช๔
คณงานทดลองการเกษตร
คณงานทดลองการเกษตร